

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1928/24
2.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Јелене Стојилковић, председника већа, Станиславе Митровић и Снежане Марјановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Кеча, адвокат из Младеновца, улица Др. Руса број 42, против тужене Републике Србије – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, улица Косовска број 31, ради стицања својине, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Младеновцу П број 162/22 од 6.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 2.4.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене Републике Србије - Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Младеновцу П број 162/22 од 6.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је утврђено да је тужилац стекао право својине одржајем на кп. бр. ..., потес ..., укупне површине 4407 м², број дела 1, пољопривредно земљиште њива 4. класе и на кп. бр. ..., потес ..., укупне површине 8252 м², број дела 1, пољопривредно земљиште њива 4. класе, обе парцеле уписане у Лист непокретности број ... КО ..., што је тужена Република Србија – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, дужне признати и дозволити тужиоцу да на основу ове пресуде упише своје право својине на наведеној непокретности у јавним књигама које евидентирају непокретности на територији ГО Младеновац. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име трошкова парничног поступка износ од 75.800,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужена побијајући је у

целости, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности, нити битна повреда из тачке 12 истог члана, на коју се указује у жалби тужене. Изрека првостепене пресуде је разумљива, не противречи сама себи, нити разлосима пресуде, а у образложењу пресуде првостепени суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, ББ, стриц и правни претходник тужиоца, је уговором о купопродаји овереним пред Општинским судом у Младеновцу Ов.бр. 2613/69 купио непокретности кп. бр. ..., ..., укупне површине 4407 м², број дела 1, пољопривредно земљиште њива 4. класе и кп. бр. ..., ..., укупне површине 8252 м², број дела 1, пољопривредно земљиште њива 4. класе, обе парцеле уписане у Лист непокретности број ... КО ... од Земљорадничке задруге “Божидар Дамњановић”. Тужилац је 1977. године, као давалац издржавања, са својим стрицем, као примаоцем издржавања, закључио Уговор о доживотном издржавању Р број 65/77, чији су предмет између осталог биле и наведене непокретности. Тужилац је исте држао и обрађивао од 1978. године при чему га нико није сметао у државини. Тужилац је 2018. или 2019. године сазнао да није уписан као власник. Дана 31.8.2011. године састављен је Записник о излагању којем није присуствовао тужилац и којим је Комисија, у погледу носиоца права, прихватила уписе из ЗКУЛ број ... и ..., у којима стоји да су ЗЗ “Божа Дамњановић” и касније РО за пољопривредну производњу “Расадник” Младеновац уписани без правног основа.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чланова 20, 28 став 4 и 30 Закона о основама својинскоправних односа, усвојио тужбени захтев с обзиром да је тужилац, по основу одржаја стекао право својине на предметним парцелама, јер је у непрекидној државини истих почев од 1978. године, при чему је био савестан, јер је веровао да је његов стриц купио те парцеле. Открио је да његов претходник није уписан у катастар као власник парцела, 2018-2019. године. Првостепени суд није прихватио наводе тужене да је тужилац био несавестан од 1996. године, с обзиром да своју савесност доказује на основу правног основа - Уговора о купопродаји, по ком је његов стриц постао власник предметних парцела, што све говори у прилог да је имао савесну и мирну државину преко двадесет година.

Одредбом члана 28 Закона о основама својинскоправних односа прописано је да савестан држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година (став 4). Наведеном законском одредбом регулисано је стицање права својине непокретности ванредним одржајем. Одржај је начин оригинарног стицања субјективних стварних права на основу државине одређеног квалитета и протеком одређеног рока. Одржај подразумева да

власник не врши својинско право на ствари коју држалац користи неометано и непрекидно током одређеног законом прописаног рока и то савесно у уверењу да је он њен власник, а несметани посед у трајању од више од 20 година доказује оправданост таквог уверења. Закон одређује да савесна државина постоји ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Савесност се претпоставља, тако да је терет доказивања несавесности на супротној страни, при чему држалац мора бити савестан за све време трајања одржаја. Могућност сазнања у директној је вези са понашањем власника и његових правних претходника, односно да ли је власник (и његов правни претходник) на било који начин вршио своје право својине на предметним непокретностима у току времена потребног за одржај, односно да ли је у датом периоду вршио фактичку власт, без обзира на стање у катастру.

У том смислу, супротно наводима жалбе тужене, правилно је првостепени суд утврдио да је државина тужиоца савесна. Тужилац је пред судом закључио и оверио уговор о доживотном издржавању Р 65/77, а тај уговор је извршен у смислу да су му по његовом закључењу и овери предметне парцеле предате у државину, након чега тужилац није никада ометан у њиховом коришћењу. То произлази како из његовог исказа, тако и из исказа саслушаних сведока, којима је првостепени суд правилно у целости поклонио веру. С тога је, и по налажењу овог суда, тужилац основано био у уверењу да је његов правни претходник, а касније и он власник предметних непокретности.

Сходно наведеном, тужилац је на основу ванредног одржаја протеком рока од 20 година савесне и неометане државине почев од краја 1996. године (тужба је поднета 15.3.2022. године) стекао право својине на катастарским парцелама кп. бр. ...и кп. бр. ..., обе уписане у ЛН ... КО ..., тако да је правилна одлука којом је усвојен његов тужбени захтев.

Супротно жалбеним наводима, на савесност тужиоца не може утицати ни то што је тужена уписана као носилац права својине у јавним књигама јер се закључак о савесности државине не може свести на питање да ли је право својине уписано на другога у јавним књигама. Наиме, уколико би се савесност државине ценила само на основу чињенице да ли су трећа лица уписана у јавним књигама као корисници, односно власници непокретности, не би се могао применити институт стицања права својине одржајем којим се држаоцу ствари омогућава упис права својине непокретности коју држи у свом поседу на којој је друго лице уписано као власник, а што произилази из правила о ванредном одржају из члана 28 став 4 Закона о основама својинскоправних односа.

Без утицаја остаје жалбени навод тужене да је стриц тужиоца право својине на предметним парцелама стекао на основу ништавог купопродајног уговора, те да због тога није на тужиоца могао да пренесе право својине путем уговора о доживотном издржавању, у смислу деривативног стицања. Наиме, у конкретном случају се ради о ванредном одржају, који представља вид оригинарног стицања права својине на ствари. Код неспорних чињеница да су предметне парцеле у државини тужиоца дужи низ година и да их он користи као власник, испуњени су сви законом прописани услови за стицање својине путем ванредног одржаја, с обзиром да је протекло и више времена него што се законом тражи за тај начин стицања права својине (дуже од 20 година), а да

се савесност претпоставља, јер тужилац није знао, или није могао знати да ствар коју држи није његова. Истовремено, законитост државине правног претходника тужиоца на тим парцелама, те да ли је то лице имало пуноважан правни основ за стицање права својине или не, није од утицаја.

Такође, супротно жалбеним наводима тужене, првостепени суд је, у смислу одредби члана 355 став 5 ЗПП, у образложењу побијане пресуде изложио захтеве странака, њихове наводе о чињеницама на којима се ти захтеви заснивају, доказе, чињенично стање које је утврдио, те прописе на којима је засновао своју одлуку. Такође је образложио шта је из чињеничних навода и доказа утврдио, те које наводе и доказе прихвата, односно не прихвата. То се односи и на записник о излагању пред комисијом за излагање података о непокретностима и правима на њима од 31.8.2011. године, који је детаљно изложен како по питању његове садржине, тако и у вези са закључцима до којих се на основу тог доказа дошло. Ово посебно што међу странкама није ни спорно да тужилац није присуствовао излагању и састављању тог записника, као ни шта је проистекло након излагања у смислу садржине која је унета као упис у катастар непокретности у вези са тим ко је носилац права својине, а ко права коришћења на предметним непокретностима.

Осталим наводима жалбе не доводи се у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, због чега иако цењени, нису посебно образлагани на основу овлашћења другостепеног суда из члана 396 став 2 ЗПП.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, с обзиром да је донета правилном применом одредаба чланова 153 и 154 Закона о парничном поступку, а трошкови одмерени сходно важећој АТ и ТТ за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка.

Апелациони суд је имао у виду да је у ставу другом изреке, одлуке о трошковима парничног поступка погрешно означено презиме тужиоца ... уместо правилно ... али исто није од утицаја на законитост и правилност одлуке будући да се ради о очигледној грешци у куцању која се сходно члану 362 ЗПП може у свако доба исправити.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

С обзиром да тужена није успела у жалбеном поступку, то јој не припадају трошкови другостепеног поступка због чега је на основу члана 165 став 1 у вези члана 153 ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић